

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Tredie Behandling af Forslag til Lov om Pension til forhenværende Direktør for den kgl. grønlandske Handel, Konferensraad C. J. P. Ryberg.

(Anden Behandling findes i Tidenden Sp. 207).

Der var ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslaget i dets Helhed sattes til Forhandling.

Ingen begærede Ordet.

Lovforslaget (se Tillæg C.)

vedtoges enstemmig med 41 Stemmer.

Formanden: Dette Lovforslag vil blive tilstillet Konseilspræsidiat.

Man gik derefter til:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Lov om Spare- og Laanekasser.

Lewinsky: Under Behandlingen af det foreliggende Lovforslag forekommer det mig, at man ikke godt kan undlade at henvende sin Opmærksomhed paa, hvorledes Statens Stilling overfor Sparekasserne for Øjeblikket maa siges at være. Da Lovgivningsmagten under det store Sammenbrud indenfor Bondestandens Sparekasse tog den Stilling, at Staten her burde træde hjælpende til, yde direkte Støtte for i nogen Grad at mildne det Tab, som Sparerne ved denne Katastrofe led, formener jeg, at Statens Stilling ogsaa for Fremtiden, hvis en lignende Katastrofe skulde indtræde for en Sparekasse, vil være den, at den neppe vil kunne nægte at yde Støtte til Sparerne paa lignende Maade, som den ydede til Sparerne indenfor Bondestandens Sparekasse, medmindre man kan vise hen til, at der nu er skabt andre Forhold, andre Former indenfor Sparekassens virksomhed, paa hvilket Grundlag man kan afvise de Krav, der maatte rejses fra Sparernes Side. Ud fra denne Betragtning maa man se hen til, om det foreliggende Lovforslag med de Ændringer, det indfører, skaber et andet Grundlag paa dette Omraade. Med Hensyn til de Ændringer, der indføres, vil jeg henpege paa, at man for det første i Lovforslagets § 1 søger at skabe bestemte Reg-

ler for, hvad en Sparekasse er, og at der i den Kontrabog, der gives Sparerne, paa iøjnefaldende og betryggende Maade indføres en Tilkendegivelse af, at vedkommende Institut staar under Sparekassensinspektøren. — I Lovforslagets § 3 indføres der den Ændring, at de Vedtægter, hvorefter Sparekassen skal ledes, skal stadfæstes af Indenrigsministeren. I § 5 gives der Regler for Sparekassernes Bestyrelser. Med Hensyn til de selvsupplerende Bestyrelser for Sparekasser er jeg fuldstændig enig i de Betragtninger, som det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds (Brandes) fremførte om det uheldige i denne Form for Bestyrelser. Det undrer mig en Del, at Kommissionen, i alt Fald Kommissionens Flertal — som dog har et klart Øje, forekommer det mig, for det uheldige i denne Form for Bestyrelser, idet det forbyder, at der fremtidig indføres selvsupplerende Bestyrelser ved nye Kasser — dog vil opretholde dem for et saa stort Antal Sparekasser. — Endvidere skal jeg henvise til § 8, der indfører Bestemmelser om Bogføring og giver Indenrigsministeriet Ret til at give nærmere Forskrifter om Sparekassernes Bogholderi. § 10 giver Indenrigsministeriet Ret til ogsaa med Hensyn til Revision af Sparekasserne at fastsætte nærmere Regler. Endelig udvider § 18 i betydelig Grad Statens Tilsyn med Sparekasserne og lægger Udgifterne ved dette over paa Sparekasserne.

Kan man nu med Henblik paa disse Ændringer mene, at Statens Stilling, hvis de vedtages, vil blive en anden, saa at Sparerne med mindre Ret end i Øjeblikket kan henvende sig til Staten, hvis der skulde ske en Katastrofe indenfor Sparekasserne? Hvis nu Staten sætter sit Stempel paa en Sparekasse ved at stemple Bøgerne og sige, at den er inde under Sparekassensinspektionens Tilsyn, at denne Sparekasses Vedtægter er stadfæstede af Indenrigsministeriet, at Indenrigsministeriet kan føre Tilsyn og give Regler med Hensyn til Bogføringen og Revisionen, og endelig at Staten kan udvide Tilsynet med Sparekasserne i saa høj Grad, som den anser for tilstrækkeligt, uden at der paaføres Staten nogen Udgift, saa forekommer det mig, at alle disse Bestemmelser snarere fører til, at Sparerne paa Grundlag af dem kan rette endnu større Krav, hvis en Katastrofe skulde ske, om, at Staten bør træde hjælpende og støttende til. Jeg kunde derfor, idet Sagens Stilling efter min Opfattelse maa blive saadan efter det